

Kungälv den 28 juni 2018

**Till Länsstyrelsen i Västra Götaland
Till Skogstyrelsen i Västra Götaland
Till Naturvårdsverket
Till Regeringskansliet
Till Sveaskog
Till Stenungsunds kommun**

Begäran om att Sveaskog avvaktar med utförsäljning av f.d. kronparken Hålt i Spekeröd för inventering och utredning om skydd av området genom naturreservat.

I samband med Assi-Domäns förestående utförsäljning av Svartedalens 7 kronoparker omfattande 4500ha, bildades 1996 föreningen ”Rädda Svartedalens Vildmark” av ett stort antal (ca.20) natur-, friluftsföreningar i Göteborg, Kungälv, Stenungsund och Lilla Edet. Med ambitionen att försöka få till ett stort skyddat vildmarsområde i Svartedalen. Kronoparkerna var Svartedalen, Hålt, Grandalen, Jörlanda, Torskog, Kyrkeby och Lunden.

Sveaskog har **nu** för avsikt att sälja ut den tidigare kronparken Hålt i Spekeröd (kallad Brattåsberget) och har under våren påbörjat en försäljningsprocess med anbudsgivning på berörda fastigheter, Brattås 1:1 och Anvik 1:5, i Spekeröd, Stenungsunds kommun [1]. Området utgör en tidigare av Domänverket ägd kronpark på 190 ha. Enligt Sveaskogs egna försäljningsuppgifter är 36 ha (26 %) av skogen äldre än 120 år och ca 13,5 ha utgör nyckelbiotoper. Sveaskog känner till områdets stora värde för det rörliga friluftslivet och kommer att ta hänsyn till detta i brukande av skogen (se bifogat brev från 2001) Utförsäljningen på den privata marknaden har åter aktualiserat frågan om reservatsskydd för detta skogsområde.

Ärendet

Rädda Svartedalens Vildmark begärde i skrivelse till Länsstyrelsen 2013-06-19 avverkningsstopp och att Länsstyrelsen skulle ta upp frågan om reservatsskydd för f.d. kronparken Hålt i Spekeröd inom vilken berörda avverkningsområden ligger. Motiven redovisades i föreningens skrivelse, bl.a. områdets status som riksintresse för natur och friluftsliv samt höga naturvärden (ett stort antal rödlistade arter, bl.a. en stark tjäderpopulation, vilket även framgår av MN Naturdokumentas utredning 2001, Skogsinventering i Svartedalen, noteringar & naturvärdesbedömningar i kronoparkerna Hålt och Grandalen). Området är dessutom föreslaget som tätortsnära naturreservat av Länsstyrelsen (Länsstyrelsens rapport 2003:5) och av Stenungsunds kommun. Rädda Svartedalens Vildmark har även i tidigare skrivelser till Sveaskog (senast 2013-10-18 till styrelseordförande Göran Persson) begärt att bolaget skall avvakta med en utförsäljning och

att genomföra avverkningar i området. Vi framförde även behovet av att inventera området vad gäller naturvärden. Föreningen begärde även att bolaget skulle utreda en lämplig form av skydd av den samlade kronoparken Hålt. Vi erinrade även om Sveriges, statens och Sveaskogs ansvar att målet på 17 % skyddad areal enligt Nagoyaöverenskommelsen uppnås. Sveaskog och Skogsstyrelsen har pekat ut vissa bestånd som nyckelbiotoper eller naturvärdeslokaler i f.d. kronoparken Hålt (Brattåsbergen) i Stenungsunds kommun. Länsstyrelsen såg positivt på denna ambition. Det är viktigt att påpeka att skogsstrategin är föremål för översyn och remissbehandlas i nuläget. Den syftar till skydd till större areal skog och prioriterar tätortsnära skog och nyckelbiotoprika marker (se även nedan). Motiven för strategin rimmar väl med ett skydd för Hålt i Spekeröd och skulle även innebära ett komplement och en förstärkning av det anslutande större kärnområdet, Svartedalens naturreservat och Natura 2000-område.

Områdets status, utredningar och inventeringar

Av Rädda Svartedalens utredning, gjord av MN Naturdokumenta 2001 och även av en utredning 2013 framgår vilka värden som fanns för drygt 15 år sedan och till viss del även under senare tid inom området. Enligt [3] noterades 30 signalarter 2001-2007). Idag är skogen äldre och innehåller en än större biologisk mångfald än tidigare och hyser bl.a. fler arter och äldre trädbestånd. (Nilsson 2001 och 2013, Sveaskogs försäljningsuppgifter 2018). Av Sveaskogs egna försäljningsuppgifter framgår att 36 ha (26 %) är äldre än 120 år. Det finns stora värden för friluftslivet och även fornlämningar i Hålt. Området ligger inom riksintresse för natur och friluftsliv och gränsar direkt till naturreservat och Natura 2000 – område i Svartedalen. Bäckens från Bjurevatten genom området ingår i Anråsåns vattensystem, ett av Bohusläns högst klassade vattensystem från naturvärdes synpunkt med värdefulla bestånd av öring och flodpärlmussla. Området har inventerats av föreningen och anlitate konsulter vid flera tillfällen, senast under våren 2017. I området finns noterat EU-arterna, järpe, spillkråka, orre och tjäder, ett antal fågelarter som pekats ut som särskilt skyddsvärda i Svartedalens Natura 2000-område. Arter som även är fridlysta och omfattas av artskyddsförordningens § 4:2 och §4:4. Vid inventeringen 2001 påträffades berguv, tjäder, järpe, sångsvan, hedjohannesört, linnea, strandlumner, kambräken, rävticka, kattfotslav, grov fjädermossa, havsstulpanlav, mussellav, fällmossa, purpurmylia och skuggmossa. Denna rapport har tidigare tillsänts Sveaskog. Senare, bl.a. vid inventeringar 2013 framkom även förekomst av en rik örtflora och flera dagfjärilar, bl.a. violett kantad guldvinge, samt rastande strömstjärnt vid vintertid i bäcken genom området. 2017-04-23 har även noterats förekomst av häckande trana, spelande orrar, mindre hackspett och fiskgjuse.

Även friluftslivet är värdefullt i detta tätortsnära naturområde och rimmar väl med Sveriges tio friluftsmål och dess utgångspunkter och bidrar till god hälsa, naturförståelse och regional utveckling och där målen skall uppnås till 2020[5].

Begäran om samråd, avvaktan med utförsäljning för utredning om bildande av naturreservat

Samlad motivbild

Föreningen begär samråd i ärendet och en utredning om ett reservatskydd av f.d. kronoparken Hålt i Spekeröd vars samlade natur- och friluftsvärden idag väl motiverar ett reservatsskydd. Den rådande skogsstrategin i Västra Götaland är föremål för omprövning och är ute på remiss och där Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen prioriterar tätortsnära skogar och som även pekar ut

större arealfördelning än den rådande skogsstrategin (Lnst 511-11655-2017 och Sks 2018/3499).

Införande av ett reservatsskydd ligger m.a.o. helt i linje med syftet med den nya skogsstrategin och motiveras även av de samlade natur- och friluftsvärdena värdena samt med hänvisning till tillkommande inventeringsuppgifter. Ett problem i sammanhanget är att Sveaskogs eget avsättande av skyddsvärda bestånd, s.k. naturvärdeslokaler inte har ett långsiktigt skydd utan är utbytbara inom bolagets samlade fastighetsinnehav. Och för att säkra naturvärdeslokalerna i sig krävs någon form av naturvårdsavtal eller dyl. . Endast nyckelbiotoper har ett formellt skydd om det finns ett underskrivet reservats- eller biotopsbeslut. Konsekvenserna av detta högst tillfälliga skydd framgår även klart av Sveaskogs nyligen utsålda delar av kronoparken Grandalen på den privata marknaden, vid bl.a. Dalens hembygdsgård, som ligger något söder om Hålt i Kungälv kommun. Där har de nya markägarna kommit in med en lång rad av avverkningsanmälningar av skyddsvärd skog, tidigare klassade naturvärdeslokaler/nyckelbiotoper av Sveaskog, vilket inte bara kommer att innebära förlust av skyddsvärd skog och skyddsvärda arter utan även medföra stora kalhyggen längs den välbesökta och populära Bohusleden, dvs skador på stora friluftsvärden [4]. Dessutom kan flera av avverkningarna strida mot FSC-reglerna som berör de nya markägarna.

Föreningens begäran

Med hänvisning till ovanstående begär Rädda Svartedalens Vildmark följande:

att Staten genom Naturvårdsverket och Länsstyrelsen utreder möjligheterna till skydd av Hålt i Spekeröd för reservatsbildning med hänsyn till de samlade natur- och friluftsvärdena som råder i området. En utförsäljning från Sveaskogs sida måste avvaktas och föreningen begär även ett formellt samråd i ärendet med hänvisning till bl.a. FSC-regelverket och Sveaskogs egen policy i frågan.

Vi föreslår även att Skogsstyrelsen ges i uppdrag att göra en naturvärdesinventering i området för att få ett samlat och aktuellt kunskapsunderlag till grund för ett långsiktigt skydd av natur- och friluftsvärden i området.

Vi vill även och särskilt i detta fall hänvisa till flera viktiga och övergripande handlingar och inriktningsbeslut på nationell och regional nivå;
Miljömålen Levande skogar och ett rikt växt och djurliv, vilka inte kommer att uppnås med befintliga och beslutade styrmedel och åtgärder enl. uppföljning 2017.

Samt till de tio friluftsmålen i Västra Götaland, och till att området pekats ut som skyddsvärd som tätortsnära natur speciellt för Stenungsundsområdet och till den nya strategin för skydd av värdefulla skogar (se även angivna referenser).

Genom att skydda skogen från avverkning fås även en värdefull kolsänka.

Det är det sista skyddsvärda kronoparksområdet som Sveaskog innehar i denna del av regionen och vi har vid flera tillfällen fått besked om att detta område inte kommer att säljas ut. Det har klassats som tätortsnära naturreservat av Länsstyrelsen och det har tillstyrkts av Stenungsunds kommun. Både Länsstyrelsen och kommunen har ett tungt ansvar för att detta

område ges ett reservatsskydd och att man faktiskt lever upp till sina beslut och till syftet med förslaget till reviderad skogsstrategi.

Kungälv den 28 juni 2018

<http://www.raddasvartedalen.se>

Kåre Ström 0707-723204, e-post: karestrom@telia.com
Ordförande i Föreningen Rädda Svartedalens Vildmark
Tvetgatan 277
442 33 Kungälv

Stig Johannesson 076-3464515, e-post andolf@tele2.se
Sekreterare i Föreningen Rädda Svartedalens Vildmark
Munkegårdegatan 355
442 41 Kungälv

Thomas Myremark 070-3472798, e-post thomas.myremark@telia.com
Vice ordf i Rädda Svartedalens Vildmark och ordf i Stenungsunds Naturskyddsförening
Brunås 163
444 92 Jörlanda

Referenser

[1] [Hålt, Stenungsunds kommun Anvik 1:5 och Brattås 1:1 i Stenungsunds kommun](#)

[2] <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/Redovisade-2017/Ny-nationell-strategi-for-formellt-skydd-av-vardefulla-skogar>

[3] Skogsinventering i Svartedalen, landskapsekologi, naturvärden, skogshistoria. MN Naturdokumenta 2008.

[4] SLU, Svartedalens Naturreservat –en social rikedom värd att utveckla 2005:8, <https://stud.epsilon.slu.se/12742>

[5] Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018. Miljömålen.

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/forening/natur-och-miljo/friluftsliv.html>

Rädda Svartedalens Vildmark. Inventeringsuppgifter 2013-2018, bl.a. 2013 och 2017.

Svartedalen försvinnande vildmark? 1996:2, ISSN-1104-487X, GF konsult AB

SLU, Ekologisk LandskapsAnalys, examensarbete 2002:2

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 2018. Remiss: Förslag på reviderad strategi för formellt skydd av skog i Västra Götalands län 2018-06-20 (Lnst. 511-11655-2017 och Sks 2018/3499).

Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018. Tätortsnära natur.

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/tjanster/publikationer/ovriga/den-tatortsnara-naturen-i-goteborgsregionen.html>

Nilsson, M. 2001. Skogsinventering i Svartedalen – noteringar & naturvärdesbedömning i f.d. kronoparkerna Hålt och Grandalen (har även tidigare skickats till Länsstyrelsen). MN Naturdokumenta,

Nilsson, M. 2010. Vad händer i Svartedalen? En landskapsekologisk analys - öLEA (har även tidigare skickats till Länsstyrelsen). MN Naturdokumenta,

Nilsson, M. 2013-08-31. EU-fåglar och skogsbruk i Svartedalens Natura 2000-område. MN Naturdokumenta.

Rädda Svartedalens Vildmark. Skrivelse 2005-02-06 till Länsstyrelsen och till Sveaskog, Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Rädda Svartedalens Vildmark. Skrivelse 2013-06-19 till Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Kopia: Väst kuststiftelsen